

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/134/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014203
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122014203.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin opilstva podľa § 363 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a iné, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 10. augusta 2022, č. k. 5T/45/2022-495, na verejnom zasadnutí konanom 3. novembra 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu za skutok pod bodom 2/.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný A. B., nar. X. júna XXXX v C., trvalé bydlisko D. XXX, okres Trnava, t. č. vo výkone väzby v ÚVV Leopoldov,

o d s u d z u j e

podľa § 363 ods. 1 Trestného zákona, za použitia ust. § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest prepadnutia veci - kuchynský nôž o dĺžke 20,5 cm s dĺžkou čepele 10,5 cm a šírkou čepele 2,5 cm.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva Slovenská republika.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 10. augusta 2022, č. k. 5T/45/2022-495 (ďalej tiež napadnutý rozsudok), uznal A. B. (ďalej aj obžalovaný) za vinného v bode 1/ zo zločinu porušovania domovej slobody podľa §194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d) Tr. zák. a a § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. spáchaného na skutkovom základe tam uvedenom a v bode 2/ zo zločinu opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. spáchaného na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

dňa 7. júla 2021 v čase okolo 15:50 hodine v obci D. E. XXX po odopretí prístupu do rodinného domu bývalou manželkou F. B., keď táto chcela zavrieť vchodové dvere, tieto odlačil rukami, ju odsotil a vošiel do domu, cez chodbu a garáž prešiel na dvor, pričom F. B. a jej matka G. H., narodená v roku 1954, po ňom kričali, aby odišiel, následne na dvore pristúpil k G. H., udrel ju pästou do ľavej ruky a sotil ju oboma rukami do hrudníka, následkom čoho spadla na zem, kde ju jedenkrát kopol do oblasti chrbta, načo ju F. B. začala brániť, ale obvinený F. B. chytil za ramená, zhodil na zem a niekoľkokrát ju kopol do oblasti chrbta, čím F. B., bytom D. E. XXX, spôsobil pomliaždenie driekovej oblasti, pomliaždenie kostrče a pomliaždenie ramena vľavo s dobou liečenia 7 dní a poškodenú G. H., bytom D. E. XXX, spôsobil pomliaždenie chrbta v oblasti hrudnej chrbtice, pomliaždenie hrudníka vpravo a pomliaždenie ramena vpravo s dobou liečenia 7 dní,

v bode 2/

v presne nezistenom čase a mieste si vedome aplikoval šnupaním pervitín /metamfetamín/, hoci si bol vedomý jeho účinkov na svoj organizmus, pričom v stave akútnej intoxikácie amfetamínom, pri ktorom boli jeho schopnosti ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho protiprávnosť vymiznuté v plnom rozsahu, približne o 17:20 hodine dňa 3. marca 2022 v obci D. na ulici spreď vchodu rodinného domu číslo XXX zakričal na B. I. prichádzajúceho k svojmu rodinnému domu číslo XXX, ktorého pozná asi 20 rokov ako bezprostredného suseda v obci D. a s ktorým v minulosti tiež spoločne pracoval na jednom pracovisku: „Daj mi peniaze!“, po odmietnutí požadovaného plnenia sa k B. I. rozbehol so slovami: „A prečo by si mi nemal dať peniaze?!“ a pred bránou rodinného domu číslo XXX, 20,5 cm dlhým kuchynským nožom, z toho 10,5 cm dlhou čepeľou zužujúcou sa do ostrého špica, opakovane, pohybmi rukou zhora nadol, čepeľou otočenou na malíčkovú stranu ruky, bodol B. I. tak, že tomuto spôsobil:

? bodnú ranu na ľavej strane krku, asi 4 cm nad strednou časťou kľúčnej kosti, hladkých okrajov asi 3 cm dlhú, siahajúcu do podkožného tkaniva ponad kľúčnu kosť asi 5 cm,

? bodnú ranu nad ľavou lopatkou veľkosti asi 3 cm, siahajúcu do podkožného tkaniva asi 10 cm,

v ďalšom konaní nepokračoval, lebo bol vyrušený okoloidúcim susedom A. J., po čom s výkrikmi: „...že mu nedal peniaze, že ho zabije, že ich všetkých zabije...“, odišiel z miesta preč v smere k železničnej stanici v obci D., kde bol v čase o 17:45 hodine dňa 3. marca 2022 obmedzený na osobnej slobode hliadkou Pohotovostnej motorizovanej jednotky KR PZ v Trnave,

čím B. I., narodenému v roku 1954, bytom v obci D., spôsobil ujmu na zdraví vyžadujúcu chirurgický zákrok s následnou hospitalizáciou na JIS Fakultnej nemocnice v Trnave s dobou liečenia v trvaní 10 týždňov, resp. 12 týždňov, ak by bola vystavená práceneschopnosť z dôvodu rekonvalescencie, pričom došlo tiež k zraneniu vnútornej hrudnej tepny vľavo so spôsobením hemoragického šoku a nahromadenia krvi v hrudnej dutine - haemothorax, s potrebou vykonania tracheostómie a napojenia na umelú pľúcnu ventiláciu, ktoré zranenia závažne ovplyvňovali obvyklý spôsob života poškodeného približne tri mesiace.

2. Okresný súd za skutok 1/ výroku o vine rozsudku odsúdil podľa § 194 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne okresný súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo 7. septembra 2021, sp. zn. 10T/36/2021, právoplatný 1. októbra 2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Okresný súd tiež rozhodol o nárokoch poškodených na náhradu škody.

3. Za skutok 2/ výroku o vine rozsudku okresný súd obžalovaného odsúdil podľa § 363 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Ďalej mu uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. aj trest prepadnutia veci - kuchynský nôž o dĺžke 20,5 cm s dĺžkou čepele 10,5 cm a šírkou čepele 2,5 cm a podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. obžalovanému uložil ochranné protitoxikomanické liečenie, ktoré vykoná podľa § 74 ods. 1 Tr. zák. ústavnou formou. Okresný súd tiež rozhodol o nárokoch poškodených na náhradu škody.

4. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku prokurátor zahlásil odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného. Obžalovaný si ponechal lehotu na podanie opravného prostriedku, ktorá mu márne uplynula. Splnomocnení zástupcovia poškodených sa vzdali práva na podanie odvolania, zvyšným poškodeným márne uplynula lehota na podanie odvolania.

5. Zahlásené odvolanie prokurátor odôvodnil osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 26. augusta 2022, v ktorom uviedol, že vyššie uvedený rozsudok je vo výroku o trestoch nezákonný, nakoľko výmery uložených trestov sú pre obžalovaného neprimerane mierne, sú v rozpore so zásadami

ukladania trestov vyjadrenými v ust. § 34 Tr. zák. a nespĺňajú požiadavku individuálnej a generálnej prevencie.

5.1. K výroku o treste za skutok 1/ prokurátor uviedol, že okresný súd správne určil, že vo vzťahu k tomuto skutku prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k odsúdeniu vo veci Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 10T/36/2021, ktorého trestným rozkazom zo 7. septembra 2021, právoplatným 1. októbra 2021, bol uznaný vinným zo spáchania prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 2, ods. 3 písm. a) Tr. zák. v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody podľa § 218 ods. 3 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j), písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 3, § 41 ods. 1 Tr. zák. vo výmere jeden rok s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní dva roky do 2. októbra 2023, keďže medzi skutkom 1/ a už odsúdeným skutkom podľa citovaného trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava I existuje viacčinný súbeh, preto mal správne ukladať súhrnný a úhrnný trest podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona za použitia § 41 ods. 1, ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák.

5.2. Okresný súd Trnava však podľa názoru prokurátora trestnú sadzbu nesprávne upravil na 3 roky až 8 rokov a 5 mesiacov a jednu tretinu mesiaca za použitia výpočtu: „3r. až 8 r. = 36m - 96m, úprava podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. postupom podľa § 38 ods. 8 Tr. zák.: $(96 - 36) : 3 = 20m$, $96m - 20 = 76m$, úprava podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. $76 + 25,3 = 101,3 m$, t. j. 8 rokov a 5 mesiacov a jedna tretina mesiaca“, nakoľko aj pri úprave v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. použil pravidlo upravené v § 38 ods. 8 Tr. zák., ktoré sa vyslovuje vzťahuje len na úpravu sadzby podľa § 38 ods. 3 až 6 Tr. zák.

5.3. Správne mala byť podľa prokurátora trestná sadzba upravená takto:

- základná sadzba 3 roky (36 m) až 8 rokov (96 m), úprava podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. za použitia pravidla podľa § 38 ods. 8 Tr. zák.: $(96 m - 36 m) : 3 = 20 m$, $96 m - 20 m = 76 m$, t. j. 3 roky až 6 rokov 4 mesiace (36 m až 76 m)

- následne úprava podľa § 41 ods. 2 Tr. zák.: $76 m : 2 = 38 m$, $76 m + 38 m = 114 m$, t. j. 3 roky až 9 rokov a 6 mesiacov (36 m až 114 m).

Z uvedeného podľa prokurátora vyplýva, že obžalovanému mal byť ukladaný trest v rámci upravenej trestnej sadzby 3 roky až 9 rokov a 6 mesiacov za predpokladu pripustenia použitia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák.

5.4. Ďalej prokurátor v odvolaní argumentoval, že časť súdnej judikatúry uvádza, že v prípadoch, ak sa trest ukladá ako trest súhrnný podľa § 42 ods. 1 za použitia § 41 ods. 2 Tr. zák., je použitie § 37 písm. h) vylúčené. Avšak v tejto súvislosti poukazuje prokurátor napríklad na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/66/2019 zo 6. februára 2020 a cituje: „K samotným dovolacím námietkam aj najvyšší súd konštatuje, že po nadobudnutí účinkov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, o nesúlade § 41 ods. 2 Tr. zák. v texte za bodkočiarkou s čl. 1 Ústavy SR, už nemôže nastať situácia, že by súčasné použitie § 38 ods. 4, ods. 5 alebo ods. 6 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. bolo pre páchatel'a neprimerane prísne. Inými slovami, keďže po zrušení časti tzv. asperačnej zásady o zvyšovaní dolnej hranice trestnej sadzby už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Tr. zák., ktorý zvyšuje (už len) hornú hranicu trestnej sadzby s § 38 ods. 4 - 6 Tr. zák., ktoré z tam uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby, je a priori vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatel'a neprimerane prísne. Ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zák. je tak po zverejnení označeného nálezu v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 Z. z. od 21. decembra 2012 obsoletné (k tomu viď rovnako rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 12. decembra 2019, sp. zn. 2To/66/2019, alebo rozsudok Krajského súdu v Nitre z 2. júla 2019, sp. zn. 1To/56/2019).“ Za použitia a pripustenia takejto argumentácie by prichádzalo do úvahy teda aj použitie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák.. Obžalovanému sa ukladá trest za tri trestné činy spáchaný dvoma skutkami, t. j. ukladá sa mu trest aj ako trest úhrnný.

5.5. V danom kontexte za súčasného použitia okolností podľa § 36 písm. l), § 37 písm. h) Tr. zák. (alebo v prípade nepriznania ani poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. a ani priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák.) a z toho vyplývajúceho použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona (pri použití § 41 ods. 1, ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák.), by obžalovanému bol ukladaný trest v rámci upravenej trestnej sadzby 3 roky až 10 rokov a 8 mesiacov. A v prípade nepriznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. a priznania len priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák. a z toho vyplývajúceho použitia § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. (pri použití § 41 ods. 1, ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák.) by bol obžalovanému ukladaný trest v rámci upravenej trestnej sadzby od 4 rokov a 8 mesiacov až 10 rokov a 8 mesiacov. V kontexte takto upravených sadzieb je podľa názoru prokurátora uloženie súhrnného trestu odňatia slobody vo vzťahu ku skutku č. 1/ vo výmere tri roky nepodmienečne na samej

spodnej hranici trestnej sadzby nielen neprimerane nízkym trestom nespĺňajúcim zákonné náležitosti podľa § 34 Tr. zák., ale dokonca aj mimo sadzbu.

6. Pokiaľ ide o výrok o treste za skutok 2/ prokurátor v odvolaní uviedol, okresný že súd správne posúdil uloženie samostatného trestu a použitie jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák., spochybňuje však použitie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. (viď ďalej v texte) a teda vyváženosť týchto okolností podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. Uloženie iného ako nepodmienečného trestu je vylúčené v zmysle § 49 ods. 2 Tr. zák., nakoľko skutok 2/ spáchal obžalovaný v čase plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia. Prokurátor namietal, že okresný súd aj pri skutku 2/, pri ktorom je základná trestná sadzba vo výmere 3 roky až 8 rokov, uložil obžalovanému trest odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby 3 roky nepodmienečne, ktorý považuje prokurátor za neprimerane nízky, uložený pod sadzbu a nespĺňajúci zákonné požiadavky podľa § 34 Tr. zák.

6.1. Okresný súd podľa neho správne posúdil, že prijatie vyhlásenia obžalovaného o vine automaticky nepredznamenáva aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Prijatie takéhoto vyhlásenia o vine obžalovaného však nezabavuje súd povinnosti zákonne a spravodlivo posúdiť konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu obžalovaného, pomery a možnosti jeho nápravy, teda prijatie vyhlásenia o vine neznamená, že súd je povinný uložiť trest na dolnej hranici trestnej sadzby. Zákonodarcu určil pri každom trestnom čine určitú potrebné dostatočne zväžiť a je nevyhnutné ich zobrať do úvahy pri určovaní výmery trestu. Závislosť obžalovaného je doživotná a nevyliciteľná, obžalovaný môže len abstinovať. Zatiaľ jeho osobnosť nedáva žiadnu záruku zmeny. Spoločnosť citlivo vníma a silne odsudzuje konanie páchatel'ov takýchto skutkov, nemožno preto pripustiť, aby bol vyslaný do verejnosti signál, že ak sa „zdrogujete do nepríčetnosti“ a spôsobíte akokoľvek závažný trestný čin, keď ste predtým boli „len v podmienke a mali len menej závažné priestupky“, súd vás „neposúdi ako kriminálne narušenú osobnosť“ a uloží vám trest na najnižšej možnej hranici. Ak by zákonodarcom cieľom bolo len „nejako“ potrestať páchatel'a činu, ktorého sa dopustí v nepríčetnosti, teda keď si neuvedomuje, čo a ako koná a s akými následkami, a neposudzovať pritom závažnosť činu a ďalšie okolnosti jeho spáchania, nedal by do zákona trestnú sadzbu od 3 rokov do 8 rokov, ale konkrétnu trestnú výmeru. Trest musí okrem ďalších náležitostí aj odzrkadľovať morálne odsúdenie páchatel'a trestného činu tak, aby sa s tým spoločnosť vedela stotožniť a tiež, aby bol vyslaný signál, že takéto konanie nie je v spoločnosti akceptované a je morálne zavrhnúťhodné a odsúdeniahodné. Trest uložený okresným súdom takýto signál nedáva a nevyvoláva v spoločnosti pozitívnu odozvu svojou primeranosťou.

6.2. Ďalej prokurátor namietal, že obžalovaný počas celého prípravného konania a ani v rámci súdneho konania neprejavil žiadne známky ľútosť nad svojim konaním, vôbec sa nezaujímal o poškodených, o ich zdravotný stav, nezaujal sebakritický a kajúci postoj k spáchanej trestnej činnosti. Toto nie je možné automaticky vyvodiť len zo skutočnosti, že vyhlásil vinu za oba skutky. Obžalovaný vyjadril „akú - takú“ ľútosť až pri záverečnej reči po doslovnom „drgnutí“ zo strany obhajcu a pri využití posledného slova na ďalší tichý „dohovor“ ďalšieho obhajcu uviedol, že „Je mi ľúto, čo sa stalo, bol som napitý (čo však nie je v súlade so zisteným stavom), bohužiaľ, ospravedlňujem sa to prítomnému poškodenému I.“. Na absenciu vyjadrenia ľútosť a ospravedlnenia sa poškodenému predtým vo svojej záverečnej reči upozornila aj splnomocnená zástupkyňa poškodeného A. K., že obžalovaný urobil vyhlásenie len z dôvodu, aby dosiahol nižší trest, pretože jeho oľutovanie nie je úprimné a doposiaľ sa jej klientovi neospravedlnil. Obžalovaný nevyjadril ľútosť a ani sa neospravedlnil poškodeným pri skutku 1/ a to F. B. a G. H.. Obžalovaný počas celého konania neprejavil úprimné predsavzatie do budúcnosti viesť riadny život a vyhýbať sa konzumácii alkoholu, či aplikácii drog. Prokuratúra navrhovala v rámci záverečnej reči (ktorá predchádzala záverečnej reči a poslednému slovu obžalovaného) aj použitie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. v kontexte prijatého vyhlásenia o vine s prihliadnutím na skutočnosť, že takým spôsobom bolo umožnené ukončiť trestné konanie bez vykonania rozsiahleho dokazovania v rámci konania pred súdom. Pri následnom posúdení a komplexnom zvážení všetkých okolností však k tomuto posúdeniu a priznaniu tejto poľahčujúcej okolnosti obžalovanému nie sú dané (splnené) podmienky. Pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. sa vyžaduje kumulatívne priznanie sa páchatel'a k spáchaniu trestnému činu, ako aj úprimné oľutovanie tohto trestného činu (viď napr. rozsudok NS SR sp. zn. 5Tdo/40/2020). Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. predpokladá okrem priznania páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznání viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova). V danej trestnej veci obvineného však k takémuto úprimnému oľutovaniu nedošlo, ako ani k napomáhaniu príslušným orgánom, pretože aj v prípravnom konaní obvinený odmietol vypovedať (viď uznesenie

NS SR sp. zn. 5 Tdo 37/2017). Vyjadrenie ľútosti obžalovaným jednoznačne nemožno posúdiť ako úprimné a dôveryhodné, išlo z jeho strany len o formálny akt, ktorý sa od neho "vyžadoval", bez materiálnej hĺbky jeho subjektívneho precitenia obžalovaným. V nadväznosti na uvedené je prokurátor toho názoru, že okresný súd nedostatočne prihliadol na charakter stíhaných skutkov, spôsob ich spáchania ako aj závažnosť trestnej činnosti, zľahčujúcim spôsobom posúdil osobu obžalovanému, jeho priznanie a úprimné oľutovanie, tiež nesprávne posúdil výmeru trestnej sadzby, čo viedlo k neproporcionálneho zhodnoteniu všetkých okolností vo vzťahu k zákonnému rozpätiu trestnej sadzby a k uloženiu nezákonných trestov odňatia na samej dolnej hranici zákonnej (nie upravenej) trestnej sadzby. 6.3. Ďalej prokurátor dôvodil, že ak by napriek tomu odvolací súd prišiel k záveru o potrebe použitia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., použitie tohto ustanovenia samo o sebe neodôvodňuje, aby boli obžalovanému uložené tresty na dolnej hranici trestnej sadzby. In fine prokurátor zhrnul, že trest má plniť funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v ďalšom páchaní trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest uložený okresným súdom obžalovanému však tieto požiadavky nespĺňa, je neprímerane voči obžalovanému mierny a už vôbec nepôsobí preventívne odstrašujúcim spôsobom na ostatných členov spoločnosti. Prijatie vyhlásenia obžalovaného o jeho vine nezabavuje súd možnosti rozhodnúť spravodlivo pri posúdení všetkých okolností prípadu. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie ľpieť na formálnom a formalistickom ponímaní znenia právnych noriem a súčasne nezohľadňovať či už cieľ právnej úpravy alebo konkrétne okolnosti daného prípadu. Súd sa musia pri aplikácii jednotlivých ustanovení zákona vyhnúť takému výkladu, ktorý by zasahoval do zásad spravodlivého procesu. Nemôžu dbať len na formálne naplnenie ustanovení zákona, ale musia dbať aj na materiálny obsah pojmu spravodlivosť. Výrok súdu o treste v zmysle zásady proporcionality trestu vyžaduje, aby trest nebol ani príliš mierny a ani neodôvodnene prísny voči obžalovanému, ale vždy musí aj určitým spôsobom vyvažovať protiprávny zásah obžalovaného do zákonom chránených práv a slobôd poškodených, resp. vyvažovať zásah do záujmov chránených Trestným zákonom. Podstatou spravodlivého súdneho rozhodovania je vnášať do systému pozitívneho práva a formálnej legality aj základné princípy a hodnoty, na ktorých je založená demokratická spoločnosť (ochrana života a zdravia jednotlivca, ochrana domovej slobody a pod.).

7. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor v konečnom návrhu žiadal, aby Krajský súd v Trnave podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám vo veci rozsudkom tak, že za skutok č. 1/ obžalovaného odsúdil podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. (alternatíva pri použití poľahčujúcej okolnosti § 36 písm. l) Tr. zák.) - podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov) a podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo 7. septembra 2021, sp. zn. 10T/36/2021, právoplatný dňa 1. októbra 2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Za skutok 2/ prokurátor žiadal obžalovaného odsúdiť podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov (alternatíva pri použití poľahčujúcej okolnosti § 36 písm. l) Tr. zák. - podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov) so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., za súčasného uloženia trestu prepadnutia veci tak, ako bol uložený okresným súdom; v ostatnej časti navrhol prokurátor zachovať rozsudok nezmenený.

8. K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Janušku písomným podaním doručeným okresnému súdu 12. septembra 2022, v ktorom uviedol, že okresný súd o uloženom treste správne rozhodol, keď zobral do úvahy všetky poľahčujúce a priťažujúce okolnosti tak pri skutku 1/ obžaloby ako 2/ obžaloby, pritom vychádzal z účelu trestu vyjadreného v § 34 ods. 1 Tr. zák., rešpektujúc požiadavku individuálnej a generálnej prevencie, ako aj zásad pre ukládanie trestu v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák., tiež požiadavky na spravodlivé potrestanie páchatel'a a dosiahnutie účelu trestu, najmä na dosiahnutie nápravy obžalovaného a jeho uvedomenie si závažnosti a celospoločenský negatívnych dôsledkov svojho konania. Okresný súd správne rozhodol, keď uložil obžalovanému za skutok 1/ súhrnný trest vo výmere 3 rokov a za skutok 2/ samostatný trest odňatia slobody vo výmere

3 rokov, za súčasného uloženia protitoxikomanického liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. a v podrobnostiach poukázal na odôvodnenie uvedené v napadnutom rozsudku. S poukazom na to obhajoba navrhla podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

9. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní prokurátora 19. septembra 2022. Za účelom prejednania podaného odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 18. októbra 2022, ktorého sa zúčastnil prokurátor krajskej prokuratúry, obhajca obžalovaného JUDr. Juraj Gavalec a účasť obžalovaného bola zabezpečená formou videokonferencie.

9.1. V deň konania verejného zasadnutia bolo krajskému súdu doručené písomné podanie od obhajcu obžalovaného JUDr. Juraja Gavalca označené ako vyjadrenie k odvolaniu prokurátora, v ktorom obhajca v súvislosti so skutkom 1/ napadnutého rozsudku predložil späťvzatie súhlasu oboch poškodených s trestným stíhaním obžalovaného. Obhajca citujúc ust. § 212 ods. 2 Tr. por., § 10 ods. 14 Tr. por., § 9 ods. 1 písm. f) Tr. por. uviedol, že v danej trestnej veci bol súhlas na trestné stíhanie vzatý späť, pričom trestné stíhanie nebolo skončené a odvolací súd sa neodobral na záverečnú poradu, preto obhajoba navrhuje, aby bolo trestné stíhanie vo vzťahu ku skutku 1/ obžaloby zastavené. Obhajoba si uvedomuje situáciu, ktorá vznikla, ale domnieva sa, že ochrana práv poškodených má prednosť pred záujmom štátu na trestnom stíhaní obžalovaného a nič poškodeným nezakazuje vziať súhlas na trestné stíhanie späť ani po právoplatnosti výroku o vine obžalovaného, pretože trestné stíhanie stále pokračuje, čo je potrebné akceptovať bez výhrad. V tomto smere je možné analogicky poukázať napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/6/2009, podľa ktorého prísne formálne podmienky, ktoré zákonodarca spája s nemožnosťou použitia ako dôkazu výpovede svedkov, ktoré boli učené v rozpore s ustanovením §130 Tr. por. nie sú odôvodnené len tým, že by porušením týchto ustanovení bola ohrozená správnosť a objektivita ich výpovedí, ale naopak, je odôvodnené nutnosťou zabezpečiť ochranu týchto osôb (svedkov), pre ktoré zákaz ich výpovedí resp. právo odmietnuť výpoveď zákonodarca do zákona stanovil. Tu ide o obdobnú situáciu, uloženie trestu obžalovanému nie je preto v súlade s touto ochranou práv poškodených, ktorú je potrebné rešpektovať a ani s právom obžalovaného na spravodlivé súdne konanie.

9.2. V súvislosti s odôvodnením odvolania prokurátora ku skutku 2/ rozsudku je potrebné uviesť, že prokuratúra uvádza bez akejkoľvek opory vo vykonanom dokazovaní, že sa obžalovaný opakovane dopustil násilnej trestnej činnosti, čo nie je pravdivé tvrdenie, obžalovaný sa predtým dopustil spáchania trestného činu proti majetku, nie násilného trestného činu a aj na tento nie je podľa názoru obhajoby možné už prihliadať vzhľadom na späťvzatie súhlasu oboch poškodených s trestným stíhaním obžalovaného vo vzťahu ku skutku 1/.

Z uvedeného dôvodu nemožno prihliadať ani na argumentáciu prokuratúry spočívajúcu aj pri tomto skutku v okolnostiach odvíjajúcich sa od skutku 1/ rozsudku. Taktiež obhajoba odmieta tvrdenia, že obžalovaný vyjadril ľútosť až po doslovnom drgnutí zo strany obhajcu a po tichom dohovore ďalšieho obhajcu, toto tvrdenie je nepravdivé a zásadným spôsobom zasahuje aj do práva obžalovaného na obhajobu, navyiac nejde o odbornú argumentáciu. Obžalovaný sa poškodeným v súvislosti so skutkom 1/ rozsudku ospravedlnil, tvrdenie prokuratúry nemá základ v procesné vykonanom dokazovaní. Prokuratúra zohľadnila priznanie a úprimnú ľútosť obžalovaného a na hlavnom pojednávaní navrhla použiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., preto je pre obhajobu zmena postoja nepochopiteľná, prokurátorka hodnotila správanie sa obžalovaného pri prejave jeho ľútoti priamo na hlavnom pojednávaní, teda bezprostredne a až neskôr mení svoj názor, čo je z pohľadu obhajoby svojvoľia. V tejto časti navrhuje obhajoba odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

9.3. Krajský súd podľa § 326 ods. 5 Tr. por. na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie čítaním dvoch listín zo 17. októbra 2022, ktoré oboznámil podľa § 269 Tr. por. Z predmetných listín vyplynulo, že poškodené F. B. a G. H. berú súhlas s trestným stíhaním obžalovaného vo vzťahu ku skutku pod bodom 1/ výroku o vine napadnutého rozsudku výslovne späť. Ich podpisy na týchto písomných podaniach sú úradne overené.

9.4. Keďže strany iné návrhy na doplnenie dokazovania nemali, krajský súd vyhlásil dokazovanie za skončené a pristúpil ku konečným návrhom. V rámci neho prokurátor uviedol, že podľa jeho názoru mohli poškodení vziať súhlas s trestným stíhaním obžalovaného ohľadom skutku 1/ rozsudku vziať späť len do právoplatnosti výroku o vine, aktuálne po jeho právoplatnosti už nie. V ďalšom sa prokurátor v celom rozsahu pridržiaval podaného odvolania a konečného návrhu tam uvedeného. Obhajca sa pridržiaval svojho písomného vyjadrenia a dodal, že nesúhlasí s názorom prokurátora, lebo zákon hovorí jasne, že súhlas je možné vziať späť až dovtedy, kým sa odvolací neodoberie na záverečnú poradu. Trestné stíhanie zákon nedefinuje iba ako konanie do právoplatnosti výroku o vine, ale až do právoplatnosti rozsudku. Obžalovaný sa v konečnom návrhu pridržiaval vyjadrenia svojho obhajcu a dodal, že ľutuje to, čo spravil.

9.5. Krajský súd verejné zasadnutie najskôr odročil na 20. októbra 2022 za účelom porady senátu a následného vyhlásenia rozhodnutia, avšak nakoľko na záverečnej porade dospel k záveru, že je potrebné doplniť dokazovanie ohľadom skutku 1/ výsluchom poškodených F. B. a G. H. k ich písomným podaniam, tak určil termín na 3. novembra 2022, na ktorom zabezpečil účasť strán a oboch poškodených.

9.6. Poškodená F. B. pri výsluchu uviedla, že:

„A. B. bol môj exmanžel, v čase skutku som s ním už nežila, žila som v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a s oboma synmi. Rozvedená som od 20.02.2020. Po rozvode sme mali chladnejší vzťah medzi sebou, komunikovali sme len nevyhnuté veci, tie nevyhnutné veci sa týkali detí. Osobne sme nekomunikovali, skôr telefonicky, ako sme komunikovali ohľadne detí. Nenešťovali sme sa. Dohoda bola, že deti chodili k jeho rodičom. Pokiaľ ide o úpravu práv a povinností, išlo o našu dohodu po rozvode. Pokiaľ medzi nami v t. č. dochádzalo k nedorozumeniam, tak to bolo v súvislosti s tým, že to bolo pod vplyvom návykových látok. Ku svokrovcovi chodievali deti každú nedeľu, alebo každú druhú nedeľu. Výživné si na čas po rozvode plnil. Pokiaľ ide o naše vzťahy po skutku, bolo to ťažké pre celú rodinu, hlavne pre našich synov, ktorí to vnímali veľmi citlivo. Z mojej strany sa vzťah k obžalovanému nejako nezmenil a je mi ľúto, že to došlo až do takéhoto štádia. Samozrejme zasiahlo to aj mňa v tom, že má byť vo väzení, často odtiaľ volá aj deťom. Pokiaľ spolu komunikujú telefonicky, tak sa s nimi pekne rozpráva. Po skutku sme sa spolu nevideli, ani sme spolu nekomunikovali, od skutku už vôbec, až keď bol vo väzbe, sa mi telefonicky ozval. Pokiaľ ide o návštevy detí, tie pokračovali aj potom prostredníctvom svokrovcov. Po skutku k nám nechodil a pred skutkom k nám chodil len vtedy, ak bol ako som už uvádzala, pod vplyvom nejakých látok. Pokiaľ by som mala hodnotiť vzťah v súčasnosti, tak pociťujem ľútosť voči celej nastalej situácii, že to dospelo až do takéhoto bodu. Samozrejme je mi najviac ľúto detí, ktoré tým trpia.“

Na otázku súdu, na základe čoho a kedy sa rozhodla zobrať súhlas s trestným stíhaním späť, svedkyňa uviedla: „Išlo o iniciatívu svokrovcov, my sme o tomto vlastni ani nevedeli. Svokrovci nás požiadali, aby sme zvážili možnosť späťvzatie s trestným stíhaním, následne to odkomunikovali naši právnici. My sme si to potom spoločne s mamou prebrali a dospeli sme k záveru, že tej žiadosti vyhovieme, hlavne kvôli deťom, ktoré nechcú, aby bol dlho vo väzení.“

Na otázku súdu, či ju o späťvzatie súhlasu s trestným stíhaním žiadal aj obžalovaný, svedkyňa uviedla: „Telefonovali sme spolu počas výkonu väzby, v telefonáte ma žiadal, či by sme sa mohli porozprávať s mojimi rodičmi, ale konkrétne neuvádzal.“

Na otázku súdu ohľadom náhrady škody, ktorú si riadne uplatnila v tomto konaní, svedkyňa uviedla: „Tým, že sme sa rozhodli s mamou, aby nebol za nás trestne stíhaný, zo strany svokrovcov bola taká kompenzácia, že tá náhrada škody, resp. majetková ujma nám bola zo strany svokrovcov nahradená, v rozsahu, v akom nám bola náhrada škody priznaná v rozhodnutí. Uhradili nám aj nemajetkovú ujmu, ktorú by sme si inak žiadali.“

Na otázky súdu, pokiaľ ide o späťvzatie súhlasu, či bol na svedkyňu vyvíjaný nejaký nátlak alebo vyhrážky, či bola pritom v tiesni, alebo pod vplyvom odkázanosti alebo podriadenosti a aby svedkyňa špecifikovala, v čom by pociťovala ujmu spôsobenú s trestným stíhaním obžalovaného ako vlastnú, svedkyňa uviedla: „Nie, ide o moje slobodné, dobrovoľné rozhodnutie. Všetko to ide cez tie deti, keď vidím, ako tým deti trpia, tak vidím, ako to zasahuje celú našu rodinu. Na strane druhej chcem uviesť, že sme boli manželia 20 rokov a boli tam aj dobré roky.“

Na otázku prokurátora, či si svedkyňa v prípravnom konaní, keď vypovedala ako poškodená, prečítala zápisnicu, bolo vám vysvetlené poučenie, vypovedali ste dobrovoľne svedkyňa odpovedala áno.

Na otázky obhajcu aký majú synovia vzťah k obžalovanému a či sa tešili na návštevu k nemu svedkyňa uviedla: „Majú k nemu dobrý vzťah, nikdy im neublížil, vždy sa k nim dobre správal, oni rýchlo na zlé veci zabudnú. Najviac si prajú, aby tam nebol, vo väzení a chodili tam radi.“

9.7. Poškodená G. H. pri výsluchu opísala vzťah k obžalovanému pred skutkom tak, že uviedla, že: „Ako manželka zo začiatku bývali u nás, starala som sa o nich, aj o ich deti, po určitých rokoch odišli, lebo si svojpomocne postavili dom a začali v ňom bývať, deti chodili k obedu k nám každý deň, niekedy som im poslala stravu domov. Dom si postavili v tej istej obci. Dcéra jedného dňa prišla s plačom, že má problémy vo vzťahu s obžalovaným v manželstve, prišla aj s deťmi, priniesla si aj nejaké veci, odvtedy spolu žijeme v spoločnej domácnosti. – pokiaľ ma pamäť neklame, tak rozvod bol vo februári 2020, prišla k nám bývať asi v auguste 2019. Po rozvode sme sa nestretávali. Keď, tak náhodou, keďže sme bývali v jednej obci. Keď pracoval, hľadal si prácu v zahraničí, pracoval preč. Po rozvode sa niekedy zastavil, ako sa deti majú, čo robíme. Určite to nebolo mesačne. Ten vzťah by som ja charakterizovala k obžalovanému tak, že som bola nešťastná, mám dve dcéry, chcela som pre ne len to najlepšie a

nepredstavovala som si, že to takto skončí. Ten vzťah bol taký nijaký, bola som rozčarovaná z toho, čo sa stalo, bolo mi to ľúto, každá rodina potrebuje otca a mamu, hlavne kvôli deťom mi to bolo ľúto.

Ku vzťahu k obžalovanému po skutku svedkyňa uviedla: „Bola som nahnevaná, snažili sme sa im veľmi pomáhať, aj s výchovou detí, aj so všetkým a nečakala som, že v mojom vlastnom dome dôjde k takej situácii, keď sme už spolu nemali nič spoločné. Pred skutkom sa niekedy zastavil, že nemá peniaze, alebo keď sa pohádal s rodičmi a bol hladný, tak sa asi 2-krát prišiel najesť a po skutku už neprišiel. Ja som s ním odvtedy nekomunikovala.“

Na otázku súdu, od koho vzišla iniciatíva so späťvzatím súhlasu s trestným stíhaním na obžalovaného, svedkyňa uviedla: „Iniciatívna vzišla z druhej strany, predpokladám, že obhajca obžalovaného vedel o tejto možnosti. JUDr. Gavalec ma priamo neoslovil, riešil to spolu s našim advokátom.“

Na otázku súdu, či na svedkyňu v súvislosti so späťvzatím súhlasu vyvíjaný nejaký nátlak, či konala v tiesni, alebo pod vplyvom vyhrážky, odkázanosti alebo podriadenosti, svedkyňa uviedla: „Nie. Išlo o moje dobrovoľné, slobodné rozhodnutie.“

Na otázku súdu, v čom svedkyňa pociťuje ujmu z trestného stíhania ako vlastnú, svedkyňa uviedla: „To vnímam cez tie deti, ktoré sa trápia.“

Na otázku súdu, akým spôsobom chce riešiť nárok na náhradu škody, ktorý si uplatnila, svedkyňa uviedla, že: „Vzájomne sme sa dohodli, že nám obžalovaný nahradí majetkovú aj nemajetkovú ujmu, aj nám ju už medzičasom uhradil, išlo to cez advokátov.“

Na otázku súdu, aká bola motivácia, po tom, čo sa dozvedela o možnosti späťvzatia súhlasu, aby súhlas zobrala späť, svedkyňa uviedla: „Boli to chlanci, pokiaľ dostal spolu trest vo výmere 6 rokov, tak akosi s tým boli všetci zmierení, ale pokiaľ mu mal byť tento trest navýšený, tak synovia boli z toho veľmi nešťastní. Ja som tiež nechcela, aby bol roky zavretý, myslela som, že dostane len nejakú podmienku a pôjde sa liečiť, to mi pripadalo ako adekvátne, aby sa vyliečil a takéto veci už nerobil.“

Na otázku prokurátora, či si svedkyňa v prípravnom konaní, keď vypovedala ako poškodená, prečítala zápisnicu, bolo vám vysvetlené poučenie, vypovedali ste dobrovoľne svedkyňa odpovedala áno.

Na otázku obhajcu, aby svedkyňa opísala vzťah detí k obžalovanému a aktuálny vzťah dcéry k obžalovanému, svedkyňa uviedla: „Majú ho veľmi radi, ťažko sa im žije s vedomím, že otec je v kriminále. Sú nešťastní, ale pokiaľ spolu telefonujú, tak sa povzbudzujú vzájomne. Ja tom mám len sprostredkovane od dcéry, že sa ich pýta a zaujíma sa o nich. Pokiaľ i o dcéru, je to deprimujúce, nešťastné, lebo ani ona si takto nepredstavovala.“

9.8. V rámci dokazovania boli oboznámené aj výpisy hovorov, ktoré realizoval obžalovaný z ÚVV Leopoldov, z ktorých vyplynulo, že obžalovaný z väzby okrem iných osôb pravidelne komunikoval aj s poškodenou F. B..

Tiež bol vyžiadaný zvukový záznam telefonického hovoru z ÚVV Leopoldov medzi obžalovaným a poškodenou F. B. zo 6. októbra 2022, ktorý bol na verejnom zasadnutí prehratý na technickom zariadení. Z tohto telefonického hovoru vyplynulo, že obžalovaný žiadal poškodenú, aby sa spojila s jeho právnikom JUDr. Jurajom Gavalcom, lebo mu tento právnik povedal, že existuje možnosť, ako by mu mohol byť uložený nižší trest, keďže prokurátor chce pre neho 12 rokov, že jeho právnik jej to vysvetlí, pričom obžalovaný naliehal na poškodenú, aby to riešila či už sama oslovením jeho právnicka alebo prostredníctvom svojho právnicka, nakoľko o týždeň a pol má súdne pojednávanie, pričom poškodená uviedla, že ona si to rozmyslí.

9.9. Keďže strany iné návrhy na doplnenie dokazovania nemali, krajský súd vyhlásil dokazovanie za skončené a pristúpil ku konečným návrhom. V rámci neho prokurátor naďalej zastáva názor, že poškodení mohli vziať súhlas s trestným stíhaním obžalovaného ohľadom skutku 1/ rozsudku vziať späť len do právoplatnosti tohto výroku o vine, v aktuálnom štádiu, keďže je už výrok právoplatný, tak podľa neho učiniť nemôžu. V ďalšom sa prokurátor v celom rozsahu pridržiaval písomne zdôvodneného odvolania a konečného návrhu tam uvedeného. Obhajca A. A. A. žiadal napadnutý rozsudok ohľadom skutku pod bodom 1/ zrušiť a trestné stíhanie zastaviť podľa § 281 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 9 ods. 1 písm. f) Tr. por., ohľadom skutku pod bodom 2/ rozsudku navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť. Obžalovaný sa v konečnom návrhu pridržiaval vyjadrenia svojho obhajcu, iné uviesť nechcel.

10. Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por., ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hocí i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania na to oprávnenou osobou – prokurátorom v neprospech obžalovaného - postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť oboch výrokov o treste napadnutého rozsudku, proti ktorým prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na podklade takéhoto prieskumu zistil, že odvolanie prokurátora je čiastočne dôvodné.

12. Pokiaľ ide o konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, prokurátor mu v odvolaní žiadne chyby nevytýkal a krajský súd odvolacím prieskumom žiadne pochybenia majúce vplyv na objasnenie veci nezistil. Zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd dokazovanie ohľadom skutku 1/ a skutku 2/ obžaloby nevykonával, nakoľko obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení realizoval vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že je vinný zo spáchania oboch skutkov kladených mu v obžalobe za vinu. Okresný súd toto jeho vyhlásenie prijal a súčasne rozhodol, že dokazovanie sa vykoná len ohľadom výrokov o treste, náhrade škody a ochranného opatrenia. Pokiaľ ide o dokazovanie vo vzťahu k výrokom o trestoch, toto vykonal okresný súd správne a v rozsahu dostatočnom na zákonné a spravodlivé rozhodnutie.

K trestom všeobecne

13. Skôr ako sa krajský súd bude venovať odvolacím námietkam prokurátora, je potrebné, pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatela a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 odsek 1 Tr. zák. spočíva v tom, že páchatel'ovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., teda že páchatel' spáchal viac trestných činov. Túto priťažujúcu okolnosť však nemožno priznať vtedy, ak sa úhrnný trest zároveň ukladá podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., teda s použitím tzv. asperačnej zásady, ktorá sa aplikuje vtedy, ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami (viacčinný súbeh).

Podľa rovnakých zásad sa postupuje aj pri ukladaní súhrnného trestu, ktorý súd ukladá vtedy, ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom, za ktorý už bol odsúdený. Ak Trestný zákon stanovuje v ustanovení § 42 ods. 1 povinnosť spravovať sa pri ukladaní súhrnného trestu zásadami platnými pre ukladanie úhrnného trestu, jeho účelom je snaha zabezpečiť, aby bol páchatel' potrestaný rovnakým spôsobom, ako keby sa o všetkých jeho trestných činoch rozhodovalo v jedinom spoločnom konaní. Súhrnný trest teda nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatel'ovi uložený, ak by sa o všetkých zbiehajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Súhrnný trest je pre páchatel'a priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel' sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Možno teda zosumarizovať, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného (reálneho) súbehu trestných činov, a to len vtedy,

ak bol páchatel' za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti už odsúdený za predpokladu, že na takéto odsúdenie je možné prihliadnuť.

Základným predpokladom uloženia súhrnného trestu je, aby medzi trestným činom, ktorý je predmetom prebiehajúceho konania a trestným činom, vo vzťahu ku ktorému má byť uložený súhrnný trest existoval viacčinný súbeh. Viacčinný súbeh trestných činov je z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým z nich a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a, a to takého rozsudku, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať.

Z uvedeného vyplýva, že okamih vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere viacčinného súbehu nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu. Súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak možno na takéto odsúdenie prihliadať. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom (za, ktorý už bol odsúdený).

K trestu za skutok 1/ výroku o vine rozsudku

V tomto prípade okresný súd správne ustálil, že aktuálne súdený zločin zo 7. júla 2021 opísaný v bode 1/ výroku o vine napadnutého rozsudku bol spáchaný vo viacčinnom súbehu s inými úmyselnými trestnými činmi obžalovaného spáchanými 7. júna 2021, za ktoré bol obžalovaný už skôr odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo 7. septembra 2021, sp. zn. 10T/36/2021, právoplatným 1. októbra 2021, preto správne obžalovanému okresný súd ukladal súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. za použitia tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Rovnako správne okresný súd ustálil, že najprisnejšie trestný zo všetkých zbiehajúcich sa trestných činov je aktuálne súdený zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 Tr. zák., za ktorý zákon ustanovuje v osobitnej časti trestnú sadzbu trestu odňatia slobody od 3 rokov do 8 rokov.

Pokiaľ ide o pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, tu okresný súd správne u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu aktuálne súdeného trestného činu priznal a jeho spáchanie aj úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.).

Krajský súd nezdieľa názor prokurátora, že zo strany obžalovaného nešlo o úprimné oľutovanie spáchaného trestného činu. Prejavy ľútosť páchatel'a nad spáchaním trestného činu môžu byť rôzne, pričom sú závislé od osobnosti páchatel'a, úrovne jeho emocionálnej inteligencie, ako i od povahy, spôsobu spáchania trestného činu a jeho následku. Ľútosť je potrebné definovať ako inteligenčnú a emočnú antipatiu k minulej osobnej aktivite a správaniu. Skutočnosť, že niekto neprejavuje ľútosť spôsobom, akým sa to všeobecne predpokladá, neznamená, že žiadnu ľútosť vôbec necíti. K hodnoteniu vnútorného postoja páchatel'a k spáchanému trestnému činu nemožno pristupovať paušálne bez zohľadnenia všetkých vyššie uvedených vplyvov a okolností, ktoré nepochybne determinujú prejavy tohto postoja navonok (viď uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1To/58/2010).

V tomto prípade obžalovaný v prípravnom konaní využil svoje právo a odoprel vypovedať a nebol vypočúvaný ani na hlavnom pojednávaní, nakoľko realizoval vyhlásenie o vine, ktoré súd prijal. Obžalovaný mohol byť vypočutý okresným súdom k ďalším skutočnostiam (k svojim osobným, rodinným, majetkovým pomerom, k motívu, pohnútku, k postojom k trestnej činnosti), avšak žiadna zo strán jeho výsluch nenavrhol. Obžalovaný tak na prejavenie ľútosť využil iba ten priestor, ktorý mu okresný súd zo zákona musel poskytnúť, teda priestor v rámci záverečnej reči a práva posledného slova. V rámci tohto priestoru obžalovaný svoj vnútorný postoj k súdnej trestnej činnosti slovne sformuloval takým spôsobom, ktorý podľa názoru krajského súdu zodpovedá jeho osobnosti determinovanej užívaním návykových látok tak, ako to opísala v znaleckom posudku znalkyňa MUDr. Šedivá. Každý človek je individuálny, čo sa naplno odzrkadľuje v jeho správaní a prejavoch vo vonkajšom svete. Ľútosť možno definovať ako inteligenčnú a (alebo) emočnú antipatiu (negatívny postoj) k minulej osobnej aktivite a správaniu. Nie všetci a za každých okolností prejavujeme ľútosť takým istým (identickým) spôsobom, pričom z toho, že niekto neprejavuje ľútosť spôsobom, aký si predstavujeme (nereaguje tak, ako by sme reagovali, resp. reagujeme my), neznamená, že žiadnu ľútosť vôbec necíti (neprežíva). Obžalovaný stál pred súdom po prvý krát, keďže jeho predchádzajúca trestná vec bola vybavená trestným rozkazom, aj v tomto kontexte je potrebné na jeho správanie sa pred súdom nazerať.

Keďže poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. bola obžalovanému priznaná aj pri zbiehajúcich sa trestných činoch, za ktoré bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo 7. septembra 2021, sp. zn. 10T/36/2021, právoplatným 1. októbra 2021, vo vzťahu ku ktorým sa mu ukladá

súhrnný trest, tak krajský súd konštatuje, že táto poľahčujúca okolnosť bolo obžalovanému priznaná v súlade so zákonom, keďže dopadá na celú zbierajúcu sa trestnú činnosť.

Obžalovanému podľa názoru krajského súdu mala byť priznaná aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, ktorá mu bola priznaná už pri zbierajúcej sa trestných činoch, za ktoré bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo 7. septembra 2021, sp. zn. 10T/36/2021, právoplatným 1. októbra 2021, vo vzťahu ku ktorým sa mu ukladá súhrnný trest. Jej nepriznanie okresným súdom však v konečnom dôsledku nič na postavení obžalovaného nezmenilo, nakoľko stále u neho prevažovali poľahčujúce okolnosti nad priťažujúcimi v zmysle ust. § 38 ods. 3 Tr. zák., preto krajský súd toto pochybenie, odvolaním nevytýkané, nereparoval.

Správne podľa názoru krajského súdu postupoval okresný súd aj vtedy, keď obžalovanému nepriznal priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. Krajský súd naďalej rešpektuje v tomto smere stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj 104/2009 zo 14. júna 2010, v zmysle ktorého spáchanie zbierajúceho sa trestného činu sa v súlade so zásadou ne bis in idem vyjadrenou v § 38 ods. 1 Tr. zák. nepoužije ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Tr. zák. (§ 41 ods. 2 Tr. zák.), nakoľko rozhodnutie citované prokurátorom v odvolaní nemá nateraz silu judikátu publikovaného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR na rozdiel od predmetného stanoviska.

Existenciu inej priťažujúcej okolnosti prokurátor v odvolaní nenamietal a ani krajský súd takú nezistil. Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd správne ustálil, že obžalovanému je potrebné ukladať trest odňatia slobody v súlade s ust. § 34 ods. 6 Tr. zák., keďže ho odsudzoval za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti Tr. zák. prevyšuje 5 rokov. Zároveň tento trest musel byť v zmysle ust. § 49 ods. 2 Tr. zák. nepodmienečný, nakoľko sa obžalovaný druhého súdeného trestného činu dopustil počas skúšobnej doby určenej mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo 7. septembra 2021, sp. zn. 10T/36/2021, právoplatným 1. októbra 2021.

Okresný súd však pochybil, keď pri konštatovaní prevahy poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. za súčasného použitia ust. § 41 ods. 2 Tr. zák. skonštatoval, že obžalovanému sa má trest odňatia slobody ukladať v rozpätí trestnej sadzby trestu odňatia slobody od 3 rokov do 8 rokov 5 mesiacov a jedna tretina mesiaca. Tento výpočet je nesprávny. V tomto smere je odvolanie prokurátora dôvodné a ním prezentovaný výpočet /opísaný vyššie v texte/ je správny. Krajský súd týmto na predmetný výpočet odkazuje bez potreby ho na tomto mieste opakovať. Okresný súd mal obžalovanému po správnosti pri aplikácii týchto ustanovení Tr. zák. ukladať trest odňatia slobody podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. v rozpätí trestnej sadzby od 3 rokov do 10 rokov a 8 mesiacov.

Pokiaľ ide o samotnú výmeru trestu odňatia slobody na samej dolnej hranici 3 rokov, túto považuje krajský súd na rozdiel od prokurátora za primeranú. Obžalovaný pred spáchaním zbierajúcej sa trestnej činnosti, za ktorú sa mu ukladá tento súhrnný trest, nebol súdne trestaný, v podstate viedol riadny život pracujúceho človeka. Neskôr z tejto cesty zišiel, začal opätovne užívať pervitín, ktorý dovtedy 15 rokov neužíval, rozpadla sa mu rodina a stratil zamestnanie. Následne v rozpätí jedného mesiaca, od 7. júna do 7. júla 2021, v súvislosti s užívaním pervitínu, pod vplyvom ktorého býval podľa záverov znaleckého skúmania verbálne a brachiálne agresívny, spáchal aj predmetné tri trestné činy, ku ktorým však zaujal pred súdmi kritický postoj, priznal sa k nim a úprimne ich oľutoval, vo vzťahu k aktuálne súdenému trestnému činu realizoval aj vyhlásenie o vine. Vzhľadom na to, že z pohľadu súdu ide vo vzťahu k týmto trestným činom o tzv. prvotrestaného páchatel'a, nemožno za daných okolností nepodmienečný trest odňatia slobody uložený na samej dolnej hranici 3 rokov považovať podľa názoru krajského súdu za neprimerane mierny ako namietal prokurátor.

Naopak, takto uložený trest považuje krajský súd za zákonný, primeraný a spravodlivý, ktorý splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovaného.

K nezastaveniu trestného stíhania za skutok 1/ napadnutého rozsudku

Podľa § 211 ods. 1 Tr. por., trestné stíhanie pre trestný čin..... porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zák....., proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď, ako aj pre trestný čin opilstva podľa § 363 Trestného zákona, ak inak vykazuje znaky skutkovej podstaty niektorého z týchto trestných činov, možno začať a v už začatom trestnom stíhaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného. Ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.

Podľa § 130 ods. 1 Tr. por., právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Ak je obvinených viac a svedok je v uvedenom pomere len k niektorému z nich, má právo odoprieť výpoveď ohľadne iných obvinených len vtedy, keď nemožno oddeliť výpoveď, ktorá sa ich týka, od výpovede týkajúcej sa obvineného, s ktorým je svedok v tomto pomere.

Podľa § 130 ods. 2 Tr. por., svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodenecovi, osvojiteľovi, osvojenecovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou. Pokiaľ ide o späťvzatie súhlasu poškodených F. B. a G. H. s trestným stíhaním obžalovaného za skutok 1/ napadnutého rozsudku v priebehu odvolacieho konania, tieto ich podania považoval krajský súd za právne neúčinné a neprihliadol na ne, nakoľko dospel k záveru, že obe poškodené od počiatku neboli oprávnené trestným stíhaním obžalovaného disponovať. Preto ak nebol potrebný ich súhlas s trestným stíhaním obžalovaného na začiatku trestného konania, nemôžu taký súhlas v neskoršej fáze trestného stíhania obžalovaného právne účinne ani vziať späť.

Na tomto konštatovaní nič nemení fakt, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní pri výsluchoch oboch poškodených realizovaných po vznesení obvinenia žiadal súhlas s trestným stíhaním obžalovaného, ktorý súhlas obe poškodené udelili, lebo krajský súd nie je viazaný rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní o tom, či svedok (poškodený) mal alebo nemal právo odoprieť výpoveď. Ide o predbežnú otázku podľa § 7 Tr. por., ktorú si súd rieši samostatne. Súd po preskúmaní veci môže mať iný názor na dôvodnosť svedkovho rozhodnutia odoprieť výpoveď v prípravnom konaní, preto ani výsluch takéhoto svedka v konaní pred súdom nie je vylúčený (R14/2012).

V prípade iných osôb v rodinnom alebo obdobnom vzťahu je nevyhnutné posudzovanie „kvality“ ich vzťahu, ktorú „kvalitu“ zákonodarca určil pomocou intenzity vnímania vzniknutej ujmy, teda či by svedok ujmu spôsobenú obžalovanému právom pociťoval ako vlastnú. Podľa judikatúry treba túto skutočnosť hodnotiť nielen z hľadiska momentálnych vzťahov dotknutých osôb, ale tiež so zreteľom na ďalšie, v konkrétnom prípade reálne existujúce a po dlhší čas trvajúce citové a rodinné, resp. rodinným vzťahom obdobné a pre rodinný život svedka dôležité väzby a vzťahy, ktoré vo svojom súhrne majú podstatný význam pre posúdenie uvedenej otázky (R 11/1995).

Právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobám uvedeným v ustanovení § 130 ods. 2 prvá veta Tr. por., je dôsledkom ústavnej ochrany pred takouto povinnosťou (článok 47 ods. 1 Ústavy SR, resp. článok 37 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd). Táto zásada má prednosť pred dosiahnutím účelu trestného konania v zmysle § 1 Tr. por., a to aj vtedy, ak by v konkrétnej veci mohla viesť k dôkaznej núdzi. Právo odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 2 Tr. por. sa ale nemôže vzťahovať na výpoveď svedka ako celok, nemôže byť absolútne (na rozdiel od práva odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Tr. por.), najmä z dôvodov poskytnúť orgánom činným v trestnom konaní a súdom možnosť získať dostatočne potrebné podklady na zistenie, či je hrozba nebezpečenstva trestného stíhania reálna (R 19/2004).

Záver vyšetrovateľa o tom, že obe poškodené (bývalá manželka, bývalá svokra) boli oprávnené disponovať trestným stíhaním obžalovaného, resp. že trestné stíhanie obžalovaného bolo podmienené ich súhlasom, nebol správny. Obe poškodené sa po zákonom poučení v prípravnom konaní výslovne vyjadrili, že zákonné právo na odopretie výpovede podľa § 130 Tr. por. nevyužívajú, nakoľko zákonný dôvod na odopretie výpovede nemajú.

Toto vyplynulo aj z ich výsluchov pred krajským súdom, kde poškodená F. B. potvrdila to, čo uvádzala už v prípravnom konaní, že v čase podania trestného oznámenia jej vzťahy k obžalovanému ako exmanželovi po rozvoде výrazne ochladli, komunikovala s ním minimálne len ohľadom spoločných detí, spravdila telefonicky, nenavštevovala sa s ním, ani sa inak nestýkali, vadilo jej, že chodí za deťmi pod vplyvom návykových látok. Ani po skutku sa jej vzťah k obžalovaným nijako nezmenil, len jej je ľúto, že to prišlo až tak ďaleko. Takáto nízka „kvalita vzťahu“ obžalovaného a jeho bývalej manželky obžalovaného F. B. podľa názoru krajského súdu nemohla zakladať v rozhodnom čase právo na odopretie výpovede podľa § 130 ods. 2 Tr. por. z dôvodu, že by poškodená ujmu spôsobenú obžalovanému týmto trestným stíhaním právom pociťovala ako vlastnú a teda že by mala právo disponovať so súhlasom s trestným stíhaním obžalovaného.

O to menej potom takýmto právom mohla v tom čase disponovať bývalá svokra obžalovaného poškodená G. H., s ktorou obžalovaný od rozvodu v podstate komunikoval iba dva krát a po skutku s ňou nekomunikoval vôbec.

V tomto konkrétnom prípade ani fakt, že spoločné deti obžalovaného a poškodenej F. B., resp. vnúčatá poškodenej G. H., „vnímajú citlivo vzniknutú situáciu, je im to ľúto, nechcú aby bol ich otec dlho vo väzení.“ nie je dôvodom na to, aby krajský súd inak nazeral na nízku kvalitu vzájomného vzťahu obžalovaného a oboch poškodených. Pociťovanie ujmy z trestného stíhania obžalovaného ako vlastnej podľa názoru krajského súdu nemožno vyvodzovať len z toho, že ich spoločné deti (resp. vnúčatá) odlúčením od obžalovaného trpia, ale je nutné vzájomné vzťahy obžalovaného a oboch poškodených hodnotiť komplexne.

Uvedené treba tiež vnímať v kontexte zistení krajského súdu, že iniciatíva zo späťvzatím súhlasu s trestným stíhaním nevzišla z vôle samotných poškodených, ale od obžalovaného resp. jeho obhajcu, pričom tomu predchádzalo uhradenie nielen majetkovej, ale aj nemajetkovej ujmy uplatnenej poškodenými zo strany rodičov obžalovaného. Dokonca podľa vyjadrenia poškodenej F. B. s touto iniciatívou (späťvzatím súhlasu) prišli rodičia obžalovaného. Tu možno poukázať na to, že nedáva logiku, aby na jednej strane poškodené najskôr tvrdili, že ujmu spôsobenú obžalovanému týmto trestným stíhaním právom pociťujú ako ujmu vlastnú a na strane druhej žiadali v trestnom konaní úhradu nemajetkovej ujmy zo strany obžalovaného a plnenie od rodičov obžalovaného z tohto titulu aj prijali. Pre úplnosť krajský súd dodáva, že pokiaľ ide o argument prokurátora, že súhlas s trestným stíhaním možno vziať právne účinne späť len do právoplatnosti výroku o vine rozsudku, tento nie je správny. K právne účinnému späťvzatiu súhlasu s trestným stíhaním môže dôjsť aj v prípade, ak je výrok o vine rozsudku už právoplatný a rieši sa len otázka trestu ako v tomto prípade.

Trestné konanie je konanie podľa tohto zákona, trestné stíhanie úsek od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku, prípadne iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu vo veci samej (§ 2 ods. 14 Tr. por.). Odsudzujúci rozsudok musí obsahovať výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest uložený alebo podľa ktorých bolo od potrestania upustené, a to prípadne s poukazom na prijatú záruku (§ 165 ods. 1 Tr. por.). Konanie o treste je preto súčasťou trestného stíhania, ktoré nemôže pri odsúdení páchatel'a skončiť skôr, ako sa právoplatne rozhodne o vine a treste (príp. o upustení od potrestania). V dôsledku toho, ak odvolací súd zruší v odsudzujúcom rozsudku iba výrok o treste a vráti vec súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie iba v otázke trestu (výrok o vine nadobudne právoplatnosť), neskončilo tým ešte trestné stíhanie. Ak sa v tomto štádiu konania objaví dôvod, pre ktorý je treba trestné stíhanie zastaviť podľa § 9 ods. 1 Tr. por., nie je právoplatný výrok o vine prekážkou pre zastavenie trestného stíhania (obdobie R 18/1975).

K trestu za skutok 2/ výroku o vine rozsudku

Pokiaľ ide o výrok o treste za skutok 2/, majúci na zreteli vyššie uvedený účel trestu a jednotlivé hľadiská pre jeho ukládanie, dospel v zhode s prokurátorom aj krajský súd k záveru, že okresný súd nesprávne vyhodnotil okolnosti podstatné pre uloženie zákonného a spravodlivého trestu.

Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd správne ustálil s poukazom na § 49 ods. 2 Tr. zák., že obžalovanému je nutné ukladať za spáchaný zločin nepodmienečný trest odňatia slobody, nakoľko ho spáchal v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia za inú trestnú činnosť.

Pokiaľ ide o pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, okresný súd správne u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a jednu priťažujúcu okolnosť, že už bol v minulosti za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Tr. zák.). Pri vyrovnanom pomere týchto okolností podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. okresný súd správne ustálil, že trest by sa mal obžalovanému ukladať podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. v rozpätí trestnej sadzby od 3 rokov do 8 rokov.

Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., ktorej priznanie namieta prokurátor, tu krajský súd poukazuje na argumentáciu obsiahnutú v bode 15. tohto odôvodnenia, v zmysle ktorej je jej priznanie súladné so zákonom. Na rámec tam uvedeného krajský súd dodáva, že na kajúcny a ľútostivý postoj obžalovaného k tomuto trestnému činu možno usudzovať okrem jeho vyjadrenia v rámci posledného slova sčasti aj podľa toho, že sa voči výroku o náhrade nemajetkovej ujmy poškodenému B. I. vo výške 15.000 eur neodvolal, hoci preukazovanie nemajetkovej ujmy spravidla vyžaduje rozsiahle dokazovanie, ku ktorému v tomto trestnom konaní nedošlo.

Pokiaľ ide o výmeru trestu, tu okresný súd zdieľa názor prokurátora, že okresným súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody opäť na samej dolnej hranici vo výmere 3 roky je trestnom neprimerane miernym, ktorý nie je úmerný ani závažnosti spáchanej trestnej činnosti, ani pomerom obžalovaného a ako taký nezodpovedá potrebám nielen generálnej, ale ani individuálnej prevencii. Z tohto dôvodu krajský súd predmetný výrok o treste zrušil podľa § 321 ods. 1

písm. e), ods. 2 Tr. por. a nakoľko procesná situácia po jeho zrušení umožňovala krajskému súdu, aby sám o treste pre obžalovaného za skutok 2/ rozhodol, tak postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 38 ods. 2 Tr. zák.) v rámci trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej v § 363 ods. 1 Tr. zák. uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, teda v strede zákonného rozpätia. Takýto trest považuje krajský súd za primeraný a spravodlivý, zodpovedajúci nielen okolnostiam prípadu, ale aj závažnosti spáchaného zločinu a osobe obžalovaného, jeho postoju k spáchanému trestnému činu v podobe realizovaného vyhlásenia o vine. Takýto trest spolu s uloženým ochranným protitoxikomanickým liečením ústavnou formou splní podľa názoru krajského súdu svoju funkciu tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi jeho konanie.

Miernejší trest by atribúty sledované v ust. § 34 Tr. zák. podľa názoru krajského súdu určite nespĺňal a rovnako tak nebol dôvod ukladať obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody na samej hornej hranici alebo blízko hornej hranice, ako žiadal prokurátor v písomne odôvodnenom odvolaní, nakoľko takýto trest by bol s poukazom na kajúcny postoj obžalovaného a ním realizované vyhlásenie o vine, ktoré okresný súd prijal, naopak neprimerane prísny.

Pokiaľ ide o tzv. vonkajšiu diferenciaciu výkonu trestu odňatia slobody, tu okresný súd správne obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže obžalovaný nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin v ostatných desiatich rokoch.

Výrok o trest prepadnutia veci krajský súd prevzal zo zrušeného výroku o treste ako stavu veci a zákonu zodpovedajúci.

Z prezentovaných dôvodov krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate.

Pokiaľ o výroky o náhrade škody a o ochrannom opatrení, tieto odvolaním napadnuté neboli, preto ich krajský súd nepreskúmaval.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.